

*En ik hoorde een stem uit de hemel, die tot mij
zeide: Schrijf, zalig zijn de doden die in de Heere
sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij
rusten mogen van hun arbeid; en hun werken
volgen met hen.*

Openbaring 14:13

De dood is zeker

Deze woorden zijn op zichzelf nuttig, belangrijk en waard om over nagedacht te worden. Het is ook niet voor niets dat Gods Geest er zo de nadruk op legt, en Johannes een speciale opdracht krijgt om ze op te schrijven. Daarom vonden we het gepast om er iets meer over te zeggen en ons er meer in te verdiepen dan wij normaal in een lezing zouden doen. De woorden bevatten namelijk een waarheid die voor ons van het grootste belang is. Dit betreft de juiste wijze om te sterven, en de zaligheid die wacht voor hen die in de Heere sterven. Het gaat over de zaligheid waar in alle eeuwen al door de mens over gedacht en naar gezocht is, hoewel helaas velen er zich jammerlijk in hebben vergist, en het gaat ook over de weg hoe wij die zaligheid kunnen verkrijgen. De kortste weg om de zaligheid deelachtig te worden, is om juist en goed te sterven. En dat is sterven in de Heere.

Om de betekenis van deze woorden wat te verduidelijken, moeten we bedenken dat dit vers, dat bij wijze van overgang is neergeschreven, de twee laatste delen van het hoofdstuk aan elkaar verbindt. Want wanneer Johannes heeft gesproken over de waarschuwing en de boodschap die door de Evangeliedienaren aan de wereld was gegeven, en voor hij begint om het oordeel uit te spreken over het verachten van het gepredikte Evangelie, worden de liefdevolle woorden door een stem uit de hemel er

tussengevoegd: *Schrijf*, zegt Hij, *zalig zijn de doden die in de Heere sterven*.

De strekking van deze woorden is als volgt. Aangezien er droevige en treurige dagen aan zouden komen, en de oordelen allicht zeer algemeen zouden worden, nadat God begon af te rekenen voor het verachten van het Evangelie, opdat Hij zowel de grootte en het verschrikkelijke van de oordelen uiteen kon zetten, en de godzaligen daar tegen kon troosten, gaf de Heere Johannes de opdracht om op te schrijven dat iemand, die in Heere sterft, voor die oordelen niet bang hoeft te zijn. Het is alsof Hij zei: 'Hoewel deze komende oordelen zeer groot zullen zijn, en hoewel velen erdoor zullen worden weggenomen en weggevaagd, en hoewel de rampen die komen van dien aard zullen zijn dat Gods volk bereid is hen gelukkig te achten die zijn weggenomen, zijn toch allen die in Mij sterven, zalig.'

Uitleg van de tekst

Vier dingen moeten wij in dit vers overwegen:

1. Een inleiding: *En ik hoorde een stem uit de hemel, die tot mij zeide: Schrijf*. Deze stem laat het gewicht en opdracht van de zaak zien, want die wordt uit de hemel aan Johannes gezonden en hij wordt verzocht die op te schrijven. Het is een hemelse boodschap die door Christus aan Zijn kerk wordt gezonden, maar ook aan Zijn kerk in deze tijd, in dagen waarin wij leven.

2. Het is een duidelijke stelregel, een conclusie of algemeen leerstuk die als een bijzonder zekere waarheid wordt vastgelegd, namelijk: *Zalig zijn de doden die in de Heere sterven*. Leg dit vast en schrijf dit op, zegt Christus, want het is en blijft een onfeilbare en zekere waarheid tot het einde van de wereld. Laten er nog zoveel oordelen komen als mogelijk is, en al worden de koninkrijken op hun kop gezet: *Zij zijn zalig die in Mij sterven*.

3. Er is een nuancering van deze waarheid, die de algemeenheid ervan niet ontkent, maar die haar in het bijzonder schijnt toe te passen op, en waar te worden in zo'n tijd, *van nu aan, ja zegt de Geest*.

Wij kunnen deze woorden niet zo uitleggen alsof de betekenis ervan zou zijn dat zij die in de Heere sterven, vanaf het moment van hun dood zalig zouden zijn, hoewel dat wel waar is, maar dit komt in de eerste plaats niet overeen met de strekking. Deze woorden zijn een uitweiding die op deze tijd haar betrekking heeft, en bedoeld is als een bijzondere troost voor de godvruchtigen tegen het onheil van het oordeel dat in deze tijd zou komen. In de tweede plaats is het niet in overeenstemming met de tijdsaanduiding die wij hier tegenkomen – van nu aan – of nu (zoals het in de grondtaal staat), wat op die wijze niet kan worden uitgelegd, want dan zou er gezegd zijn van die tijd af, dat wil zeggen vanaf hun dood en vervolgens. Maar er staat: *van nu aan*, dat wil zeggen: nu, in deze droevige tijd die komt. En als iemand vraagt wat het bijzondere geluk zal zijn van hen die na deze tijd in de Heere zullen sterven, dan kan

het antwoord worden gehaald uit de reden die er onder werd bijgevoegd.

4. De reden is: *opdat zij mogen rusten van hun arbeid, en hun werken volgen met hen*. Dit veronderstelt een bijzondere woelige tijd die gaat komen, en zegt zoveel dat het heel goed zou zijn om in de hemel te zijn voordat die tijd aanbreekt. Uit deze reden kunnen wij in een drievoudig opzicht zien, waarin het geluk van hen die in de Heere sterven, op *die tijd* bijzonder van toepassing is, en die komen allemaal overeen met de strekking, want:

– Zij zijn bevrijd van veel onrust, moeilijkheden en kwellingen waarin de nog levende godvruchtigen betrokken zouden zijn. Zij zouden een hard en moeizaam leven moeten leiden onder de komende oordelen, (want het is de bedoeling om de grootte van de naderende oordelen uiteen te zetten) en zij zouden gelukkig zijn, die voor het naderend kwaad zouden zijn weggenomen. Zoals Salomo zegt: ‘Ik prees de doden, die al gestorven waren, meer dan de levenden, die levend zijn’ (Pred. 4:2, Eng. vert.). Hiermee bedoelt hij: zij zijn bevrijd van hun moeiten, ijdelheden en kwellingen waaronder de levenden nog gebukt gingen. Zij zijn (wil de Geest zeggen) bevrijd van een moeilijke en lastige wereld, nu in deze tijd meer dan in andere tijden.

– Zij zijn blij dat ze, nu het Evangelie is doorgebroken, met meer vertrouwen sterven, en dat zij bevrijd zijn van de angst voor het vagevuur.¹ Zij zijn blij dat zij meer licht

1. Noot van de vertaler: Zoals de rooms-katholieken leren.

hebben in de zaak van hun verlossing en dat zij er zeker van zijn dat zij onmiddellijk naar de hemel zullen gaan. Dit wordt uiteengezet in het einde van de tekstwoorden waarin wordt gezegd: *en hun werken volgen met hen*. Hoewel zij geen verwachting hebben dat zij iets zullen ontvangen uit verdienste, zal het toch goed zijn met hen die een goed geweten hebben bewaard: 'Want zij zullen de vrucht van hun werken eten' (Jes. 3:10). Want hoewel God niets aan Zijn volk geeft om hun werken, beloont Hij hen toch volgens hun werken, zodat Zijn handelen met hen zo evenredig is dat niets door hen voor niets voor Hem zal blijken te zijn gedaan. Het is een bijzonder deel van hun zaligheid dat zij bevrijd zijn van de angst waaronder de duisternis van deze tijden vol bijgeloof de mensen nog gevangen hield, omdat zij nu bestraald worden door het licht van de Evangelieleer.

– Als we vers 11 eens met deze woorden vergelijken, dan zijn zij zalig die *nu* in de Heere sterven, nadat het leven en de onverderfelijkheid aan het licht zijn gebracht door het Evangelie, omdat zij bevrijd zijn van de verzengende hel, die hen die het beest aanbaden ten deel viel. Zijn zij nu niet zalig die nu, nadat het licht is opgegaan, in de Heere sterven en bevrijd zijn van hetgeen hen zou overkomen zijn, indien zij niet in Hem, maar in de duisternis en onkunde van Hem hadden voortgeleefd en waren gestorven? De betekenis van deze woorden is, dat wanneer het Evangelie doorbreekt, de mensen zich moeten overgeven om in Christus te leven en te sterven, of anders te leven en te sterven in een verdoemelijker staat dan degenen die vóór hen leefden zonder Evangelie.